

O`ZBEKISTON RESPUBLIKASI XALQ TA`LIM VAZIRLIGI
JIZZAX DAVLAT PEDAGOGIKA INSTITUTI
JISMONIY MADANIYAT FAKULTETI
SPORT FANLARI USLUBIYATI`
kafedrasi

R E F E R A T

Mavzu : Futbol o'yining paydo bo'lishi

Bajardi :
qabul qildi:

Abdullaev B
Quchqorov R

JIZZAX-2013 yil

R E J A

1. Futbol o'yinining paydo bo'lishi va rivojlanishi.
2. Futbol musobaqalarini tashkil qilish va uyin qoidalari
3. To'p o'yinda va o'yindan tashqarida

Futbol bu «oyoq to'pi» degan ma'nodagi inglizcha so'z bo'lib, Frantsiya, Ispaniya, Rossiyada shu nom saqlanib qolgan.

Futbol bu chinakam atletik o'yin. U tezkorlik, chaqqonlik, kuchlilik va sakrovchanlikni rivojlantirishga yordam beradi. Futbolchi o'yin paytida xaddan tashqari ko'p ish bajaradi. Bu esa odamning funktsional imkoniyatlari darajasini oshirishga, ma'naviy, irodaviy xislatlarini tarbiyalashga yordam beradi. Futbol o'ynash umumiy jismoniy tayyorgarlik ko'rishda yaxshi vosita bo'lib xizmat qila oladi. Yonalishni o'zgartirib xilma-xil yugurish, sakrashning turli xillari, struktura jixatdan turlicha gavda harakatlari, to'pni tepish, to'xtatib olish va olib yurish, maksimal tezlikda harakat qilish, irodaviy xislatlarning, taktik tafakkurning kamol topishi kabilar, futbolni har qanday ixtisosdagi sportchiga zarur bo'lgan ko'pgina muxim xislatlarni o'stiradigan sport o'yini deb xisoblash imkoniyatini beradi.

Hozirgi zamon futbolining «ajdodi» bundan ikki ming yil avval qadimgi Sharq xalqlari va antik dunyo davlatlari Gretsiya va Rimda ma'lum bo'lgan «Garponon» (o'sha paytda futbol shunday atalar edi) o'yinini o'ynagan qadimgi Gretsiya o'smirlari maydon o'rtasidan turib to'pni raqiblar tomoniga o'tkazishgan, Goy Yuliy Sezarning rimlik ligionerlari to'pni har qanday usul va priyomlarni qo'llagan holda ustunlar orasiga kirgizishga harakat qilganlar. O'rta asrlarda o'yin keng tus oldi. Bunda ko'cha va qishloqlar maydon o'rnida xizmat qilardi. Musobaqalar kun o'rtasida boshlanar edi va qorong'u tushgancha davom etardi. To'pni butun shahar bo'ylab ma'lum bir joygacha surib kelishga erishgan «komanda» g'olib xisoblanardi. O'yin tartibsiz bir urib yigitga o'xshar, ko'p xollarda qon to'kar, mushlashishgacha borib etardi. Shu sababdan va «jin o'yin» sifatida ingliz qirollari futbolni ko'p marta taqiqlaganlar. Bu taqiq 200 yil amalda bo'ldi.

XIX asr o'rtalariga kelib, sport metodi jismoniy tarbiyaning eng ma'bul metodi deb topilib, sport xamda sport o'yinlari jismoniy rivojlanishining samarali vositasi b'lib qolgandan keyin futbol tarixida yangi bosqich boshlandi.

Oyoqda to'p o'ynash birinchi galda ingliz kollejlari hamda universitetlarida yoyildi. XIX asrning ikkinchi yarmidan futbol o'yinida ochiq oydin ikki yo'nalish tarkib topadi. Ulardan birini London hamda Kembrij kollejlari qollab quvatlar edi. Bular 1863 yili futbol assotsiatsiyasi tuzadilar va yumaloq toni oyoqda o'ynashi rasm qilishga qaror qiladilar. 1848 yili Kembrij futbol klubi birinchi bor yagona o'yin qoidalari joriy qiladi va bu qoidalarni nashr etishga qaror qilinadi. Afsuski, ular bosmadan chiqmay yo'qolib ketadi. Bizgacha etib kelgan qoidalar 1863 yil 8 dekabrda e'lon qilingan. Bu qoida 13 banddan iboratdir. hozir biz bilgan futbol ana shunday paydo bo'lgan. 1863 yilgi qoidalar hozirgi qoidalardan farq qilgan. 1871 yili golkip

(darvozabon) larga qo'lda o'ynash ruxsat berildi.

Burchakdan t'pni kiritish 1873 yilda kiritildi. 1875 yili ustunlarni birlashtirib turgan arqon erdan 2,44 m balandlikda yotqizilgan t'yinga almashtirildi. 1882 yili 4ta mustaqil futbol ittifoqi Angliya, Shotlandiya, Uels va Irlandiya futbol ittifoqlari birlashdilar. Futbol maydonida xakam birinchi marta 1880 – 1881 yillarda ishtrok etadigan b'ldi. 1891 yili xakam maydonga ikkita yordamchisi bilan tushadigan bo'ldi. Xalqaro miqyosidagi dastlabki futbol o'yini 1873 yili Angliya va Shotlandiya futbol jamoalari o'rtasida bo'lgan edi. Futbol 1875 yilda Gollandiyada y'nala boshlandi, 1882 yildan Shveysariyada, 1890 yildan Chexiyada, 1894 yildan Avstriyada, 1897 yildan Rossiyada o'ynala boshladi.

1904 yili Xalqaro futbol assotsiatsiyasi (FIFA) tuziladi. hozir uning sostavida 190 ga yaqin mamlakat bor. 1954 yildan beri Evropa futbol ittifoqi UEFA ham ishlab turibdi. Unga 50 ga

yaqin mamlakat a'zo bo'lib kirgan. 1930 yildan beri har to'rt yilda jaxon chepionati, 1958 yildan beri esa Evropa chempionati utkazilib kelinmoqda 1908 yili futbol olimpiya o'yinlari dasturiga kiritildi. UEFA raxbarligida quydagi kubok o'yinlari o'tkazilib turadi:

Evropa chempionlari kubogi (1956 yildan beri).

Kubok egalari kubogi (1961 yildan beri).

Bular endilikda UEFA kubogi deb yuritiladi.

№

Futbol o'yin maydoni.

O'lchamlar.

O'yin maydoni to'g'ri burchak shaklida buladi. Yon chiziqlar darvoza chiziqiga nisbatan uzunro? bulishi kerak.

Uzunligi: 120m, 90m.

Eni: 45m, 90m.

halqaro matchlarda.

Uzunligi : minimum 100m.

maksimum 110m.

Eni : minimum 64m.

maksimum 75m.

Belgilar.

Maydon uchun belgilar chiziqlar yordamida amalga oshiriladi.

Bu chiziqlar ular chegaralab turgan maydonga kiradi. Uyin maydonini chegaralab turgan 2ta uzun chiziqlar yon chiziklar 2ta qisqasi darvoza chiziqi deyiladi. Xar qanday chiziklar eni 12 sm dan oshmasligi kerak.

O'yin maydoni urta chiziq yordamida 2 yarim qismga bulinadi.

O'rta chiziq o'rtasida maydon markazi belgilanadi. Maydon markazidan

9,15 m radiusda aylana o'tkaziladi.

Darvoza maydoni.

Darvoza maydoni har ikkala yarim qismining oxirida qo'yidagicha bo'ladi. Darvozaning har qaysi ustuni ichki tomonidagi nuqtadan 5,5 m masofada darvoza chiziqiga tug'ri burchak qilib maydon ichiga 2 chizik tortiladi. 5,5 m masofada bu chiziqlar darvoza chiziqiga parallel qilib boshqa chiziq bilan birlashtiriladi. Bu chiziqlar va darvoza chiziqi chegaralab turgan zona, darvoza maydoni deyiladi.

Jarima maydoni.

Jarima maydoni har ikkala yarim qismining oxirida kuyidagicha bo'ladi.

Darvozaning har qaysi ustuni ichki tomonidagi nuqtadan, 16,5m masofada darvoza chiziqiga to'g'ri burchak qilib, maydon ichiga ikki chiziq tortiladi. 16,5m masofada darvoza chiziqiga parallel xolatda boshqa chiziq bilan birlashtiriladi. Bu chiziqlar va darvoza chiziqi chegaralab turgan zona jarima maydoni deyiladi. har qaysi jarima maydoni ichida darvozaning ikki ustuni o'rtasida bir qil masofada joylashgan nuqtadan 11 m masofada 11 metrlik belgi quyiladi. Jarima maydonchasi tashqarisida 11 metrlik nuqta markaz qilib olinib 9,15 m. masofada aylana chiziladi.

Bayroqlar

Maydonning har qaysi burchaklarida balandligi 1,5 m dan oshmagan, uchi o'tkir bo'lmagan bayroq y'ratiladi.

Bayroqlar y'rtta chiziqning har ikkala tomonida, yon chiziqdan 1m masofadagi uzoqlikda o'rnatilishi mumkin.

Burchak sektori.

har qaysi burchak bayroqidan o'yin maydoni ichiga qarab 1m radiusda aylana tortiladi.

Darvoza.

har qaysi darvoza chiziqining markazida darvoza joylashadi.

Ular burchak bayroqlari bilan bir xil masofada joylashgan, tepadan gorizontal tusin bilan birlashtirilgan ikki vertikal xolatdagi ustundan iborat.

Ustunlar oraliqi - 7,32 m. Tusinning pastki qismidan tekis ergacha bo'lgan masofa – 2, 44 m. har ikki ustun va tusin kesishgan joy bir xil b'ylishi va 12 sm dan oshmaslik kerak.

Darvoza chiziqining eni ustunlar va tusin eni bilan bir xil bo'ladi. Darvoza va darvoza orqasidagi erga to'r o'rnatiladi. To'r ishonchli o'rnatilgan va darvozabonga xalaqit bermaydigan bo'lishi kerak. Darvozaning ustunlari va tusini oq rangda bo'lishi kerak.

Xavfsizlik.

Darvoza erga ishonchli urnatilgan bo'lishi kerak. Ko'chirma darvozadan foydalanishga ruxsat beriladi, agar darvoza ushbu qoida talablariga javob bersa.

XALQARO O'YIN QARORI.

Agar darvoza to'sini qiyshaysa yoki sinsa, toki to'sin tuzatilmaguncha yoki almashtirilmaguncha o'yin t'xtatiladi. Agar tuzatishning imkoni bo'lmasa match tugallanadi. Tusinning o'rniga arqon ishlatish mumkin emas. Agar tusinni tuzatishning iloji b'ylsa o'yin to'xtatilganda to'p qaerda bo'lsa o'sha joydan « baxsli to'p » bilan o'yin davom etiriladi.

Tusin va ustunlar yoqochdan, metaldan yoki ruxsat berilgan standartga mos materialdan tayyorlanadi. Ularning ko'ndalang kesishgan joyi kvadrat to'g'ri burchak aylana yoki ellips shaklida b'ylishi mumkin: ular y'inchilarga xavf to'dirmasligi kerak

Jamoaning maydonga chiqqan vaqtdan boshlab ularning tanaffusga chiqqunlarigacha, tanaffusdan so'ng ularning maydonga qaytib chiqishlaridan to match tugagunga qadar o'yin maydonida va uning jixozlarida xech qanday reklamaga ruxsat berilmaydi.

Darvoza, setka, bayroqlarda har qanday reklama ko'rinishlaridan foydalanishga ruxsat berilmaydi. Bu narsalarga chetdan xech qanday jixozlar maxkamlanib qo'yishi mumkin emas masalan (kameralar, mikrafonlar)

Texnik zona doirasidagi erda va yon chiziqdagi 1m masofada o'yin maydonining tashqarisida xech qanday reklama bo'lmasligi kerak.

Darvoza chiziqi va darvoza setkasi o'rtasida xam reklamaga ruxsat berilmaydi.

O'yin maydoni tashqarisida burchak yoyidan 9,15m masofada darvoza chiziqiga to'g'ri burchak ostida belgi qo'yilishi mumkin, burchak t'ypi bajarilganda shu masofaga rioya qilishni ta'minlash uchun

Futbol to'pining o'lchamlari va sifatleri.

To'p :

Charmdan yoki shunga o'xshash materialdan aylana shaklda tayyorlangan bo'ladi.

Aylnasining uzunligi 70 sm dan oshmagan va 68 sm dan kam bo'lmagan xolatda bo'ladi.

Musobaqa boshlanish vaqtida 450 grammdan oshmagan va 410 grammadan kam bo'lmagan b'ylishi kerak.

Havo bosimi 0,6 – 1,1 atmosfera (600-1100 gramm kv sm) b'ylishi kerak.

Yarosiz to'pni almashtirish.

Agar to'p o'yin vaqtida yaroqsiz qolga kelsa.

O'yin to'xtatiladi.

To'p yaroqsiz xolga kelgan joydan « baxsli to'p » o'yini bilan o'yin yangilanadi.

Agar to'p o'yinda bo'lmagan vaqtda yorilsa yoki yirtilsa – boshlang'ich zarbada, darvozadan zarbada, burchak, jarima, erkin zarbalarda, 11m nuqtadagi zarbada yoki tashlashda.

O'yin qoidasiga mos ravishda yangilanadi.

To'p o'yin vaqtida faqatgina qakam ko'rsatmasi bilan almashtirilishi mumkin.

FUTBOL MUSOBAQALARINI TASHKIL QILISH VA O'YIN QOIDALARI

Rasmiy musobaqalarda qoidalarda ko'rsatilgan texnik talablarga javob beradigan to'plargagina ruxsat beriladi.

FIFA tomonidan o'tkaziladigan musobaqa matchlarida, quyidagi 3 markirovkadan birortasiga ega bo'lgan to'plargagina foydalanishga ruxsat beriladi.

Rasmiy logotip "FIFA APPROVED" (FIFA maqullaydi)

Rasmiy logotip "FIFA INSPECTED" (FIFA nazorat qilgan)

yoki "INTERNATIONAL MATCH – BALL STANDARD"

(To'p xalqaro standartga mos)

To'pning bunday markirovkasi uning rasmiy tekshiruvdan o'tganini ko'rsatadi va tekshiruv natijasiga kura to'p muxim texnik talablarga mos ekanligini bildiradi.

Milliy federatsiyalar musobaqa vaqtida faqatgina shu uch markirovkaga ega har qanday to'plardan foydalanishni talab qilish mumkin.

Boshqa har qanday matchlardan to'p qoida talablariga mos kelishi kerak.

FIFA musobaqalarida va milliy federatsiyalar tashkil qilgan musobaqalarda to'plarga hech qanday savdo sotiqqa oid reklamaga ruxsat berilmaydi, quyidagi xolatni xisobga olmaganda ya'ni musobaqa nishoni, musobaqa tashkilotchisi va tasdiqlangan tayyorlovchining savdo markasi. Bunday muqrlarning soni va o'lchami, mustaqil reglamenti bilan cheklanishi mumkin

O'YINCHILAR SONI.

O'yinchilar.

Match xar qaysisida darvozabonlarni qo'shgan qolda o'yinchilarning soni 11tadan oshmagan ikki jamoa ishtirokida o'tkaziladi

Agar jamoalarda o'yinchilar soni 7ta kam bo'lsa, match boshlanmasligi mumkin.

Rasmiy musobaqalar.

FIFA yoki milliy federatsiyalar tomonidan tashkil qilinadigan har qanday rasmiy musobaqalarda 3 tagacha o'yinchilarni almashtirishga ruxsat beriladi. Musobaqa nizomida buyurtmaga kiritiladigan zahiradagi o'yinchilar soni 3dan 7gacha uzaro kelishilgan by'lishi kerak, bundan ortiq bo'lishi mumkin emas.

Boshqa matchlarda.

Boshqa matchlarda zahira almashtirilishi mumkin, shu shart bilanki,

*Jamoalar almashinadigan o'yinchilarning maksimal sonini o' oldidan kelishib oladilar

*Xakam bu haqda match boshlanishidan oldin xabardor qilinishi kerak.

Agar hakam xabardor qilinmagan bo'lsa yoki (kelishuv) match boshlangunga qadar bir bitimga kelinmagan bo'lsa 3 tagacha zaxira almashtirishga ruxsat beriladi.

hamma matchlarda.

har qanday match boshlanishidan oldin qakamga zaxiradagi o'yinchilar familiyasi taqdim etilishi kerak. Shu usulda familiyasi ko'rsatilmagan o'yinchilar matchda qatnasha olmaydilar.

Almashtirish tartibi.

Asosiy o'yinchilarni zaxiradagi bilan almashtirish uchun quyidagi shartlarni bajarish zarur.

*har qanday mo'ljallangan almashtirish haqida hakam xabardor qilingan bo'lishi kerak.

*Zaxiradagi o'yinchi faqatgina asosiy o'yinchi maydondan chiqqandan so'ng xakam xushtagidan keyin maydonga chiqadi.

*Zaxiradagi o'yinchi o'yin to'xtatilganda faqat o'rta chiziqdan o'yin maydoniga kiradi.

*Zaxiradagi o'yinchi maydonga chiqqandan so'ng almashtirish tugallangan xisoblanadi.

*Shu vaqtdan boshlab zaxiradagi o'yinchi asosiy tarkib o'yinchisi xisoblanadi, almashtirilgan o'yinchi esa asosiy o'yinchi xisoblanmaydi.

*Almashtirilgan o'yinchi matchda boshka ishtirok eta olmaydi.

*Xamma zaxiradagi o'yinchilar o'yinga qatnashish yoki qatnashmasliklaridan qat'iy nazar xakam vakolatlariga bo'ysunadilar.

Darvozabonning almashtirilishi.

Boshqa har qanday o'yinchilar darvozabon bilan joylarini almashishlari mumkin shu shart bilanki;

*Xakam bu xaqda almashinishdan oldin xabardor kilingan bo'lishi kerak.

*Almashinish match to'xtaganda amalga oshiriladi.

qoida buzilishi va jazo.

Agar zaxiradagi o'yinchi xakam ruxsatisiz maydonga chiqsa

*O'yin to'xtatiladi.

*Zaxiradagi o'yinchi sariq kartochka kursatilish bilan ogoxlantirish oladi va uning maydondan chiqishi so'raladi

*O'yin to'xtatilganda to'p qaerda bo'lsa o'sha joydan, «baxsli to'p» «yordamida o'yin yangilanadi.

Agar o'yinchi xakam ruxsatisiz darvozabon bilan joy almasha:

* o'yin davom etadi.

* to'p keyingi marta o'yindan chiqqanda qoidani buzgan o'yinchilar sariq kartochka ko'rsatishi bilan ogoxlantirish oladilar.

Boshqa har qanday shu qoidaning buzilishida:

* Shunga muvofiq yinchilar sariq kartochka ko'rsatish bilan ogoxlantirish oladilar.

O'yinning qaytadan boshlash.

Agar o'yin xakam tomonidan ogoxlantirish berish uchun t'xtatilsa:

* O'yin raqib jamoa o'yinchisi tomonidan o'yin to'xtatilganda to'p qaerda bo'lsa shu joydan erkin zarba bilan o'yin yangilanadi.

Asosiy tarkibdagi va zaxiradagi, chiqarib yuborilgan o'yinchilar.

Boshlang'ich zarbadan oldin chiqarib yuborilgan o'yinchi, faqatgina ro'yxatdagi zaxira o'yinchilardan birortasi bilan almashtirilishi mumkin.

*Match protokolidagi boshlang'ich zarbadan oldin yoki o'yin boshlangandan so'ng chiqarib yuborilgan zahiradagi o'yinchini almashtirishga yo'l qo'yilmaydi.

XALQARO O'YIN QARORI.

O'yin davomida jamoaning rasmiy kishisi o'yinchilarga taktik ko'rsatmalar berishga xuquqi bor, lekin bundan so'ng u tezda joyiga qaytishga majbur. hamma rasmiy kishilar texnik zona doirasida bo'lishlari majburdir:

Ular uzlarini odobli tarbiyali xush muomalali va javobgar xis qilishi (tutishlari) kerak.

O'YINCHILAR EPIKIROVKASI.

Xavfsizlik.

O'yinchi o'z xayotiga yoki boshqa o'yinchi xayotiga xavf soluvchi biror narsa taqmasligi yoki kiymasligi kerak.

Epikirovka.

O'yinchilar majburiy ekipirovka elementlari xisoblanadi.

Ko'ylak yoki futbolka.

Kalta ishton – agar kalta ishton tagidan ichki kiyim kiyiladigan bo'lsa, ichki kiyim rangi kalta ishton rangidan bo'lishi kerak.

Getralar.

Oyoq qalqoni.

Oyoq kiyim .

Hitlar

To'lik getra bilan yopiladi.

To'g'ri keladigan (mos keladigan) materialdan (rezina, plastik yoki shunga uxshash) tayyorlanadi.

Etarli darajada himoya bilan ta'minlaydi.

Darvozabonlar.

Darvozabonlar kiyimining rangi boshqa o'yinchilar xakam va xakam yordamchilari kiyimi rangidan farq qilishi kerak.

qoida buzilishi va jazo.

Shu qoidaning har qanday buzilishida:

O'yinni to'xtatishning xo'jati yo'q.

Xakam o'yinchining o'z ekipirovkasini tartibga keltirishi uchun maydondan chiqishini so'raydi. (maslaxat beradi)

O'yinchi to'p o'yindan chiqqan vaqtda maydonni tashlab chiqadi (chiqib ketadi) agar shu paytgacha u o'z ekipirovkasini tartibga keltirmagan bo'lsa.

Xakam talabi bilan o'z ekipirovkasini tartibga keltirish uchun maydonni tashlab chiqqan har qanday o'yinchi, xakam ruxsatisiz yana maydonga qaytishi mumkin emas.

O'yinchining yana maydonga chig'ishiga ruxsat berishdan oldin, xakam uning ekipirovkasini tekshiradi.

O'yinchi yana maydonga chiqishi mumkin, qachonki: to'p y'indan chiqsa. Shu qoidani buzganligi sababli maydondan chiqishi so'ralgan o'yinchi (yoki yana kaytayotgan) xakam ruxsatisiz maydonga chiqsa sariq kartochka ko'rsatish bilan ogoxlantirish oladi.

O'yinni qaytadan boshlash.

Agar xakam ogoxlantirish berish uchun o'yinni to'xtatga :

O'yin qarshi jamoa o'yinchisi tomonidan xakam o'yinni to'xtatgan vaqtda to'p qaerda bo'lsa, shu joydan erkin to'p tepish bilan o'yin qaytadan boshlanadi.

HAKAM.

hakam vakolati.

har qanday match hamma vakolatga ega bulgan hakam tomonidan nazorat qilinadi va o'yin qoidasiga rioya qilinishini ta'minlaydi.

hakamning huquqi va majburiyatlari.

hakam:

O'yin qoidasiga rioya qilinishini ta'minlaydi.

Matchning borishini o'z yordamchilari bilan nazorat qiladi.

Foydalaniladigan har qanday tupni 2 qoida talablariga mos kelishini ta'minlaydi.

O'yinchilar kiyimi 4 qoida talablariga mos kelishini ta'minlaydi.

O'yin xronometrajini va matchni yozib boradi.

U o'z ixtiyoriga ko'ra o'yinni to'xtatishi vaqtinchalik to'xtatishi yoki har qanday qoida buzilishida o'yinni umuman to'xtatib qo'yishi mumkin.

To'xtatishi, vaqtinchalik to'xtatishi yoki har qanday chetdan bo'lgan aralashuvga matchni umuman to'xtatib qo'yish mumkin.

Matchni to'xtatadi, agar uning fikricha o'yinchi jiddiy jaroxat olgan va o'yinchini maydondan olib chiqilishini ta'minlaydi.

Agar uning fikricha o'yinchi unchalik axamiyatga ega bo'lmagan jaroxat olgan bo'lsa to'p o'yindan chiqmaguncha o'yinni davom ettirishiga ruxsat berishi mumkin.

O'yinchidan qon oqayotgan bo'lsa, uning maydondan chiqishini ta'minlaydi. Xakam qon oqishining to'xtaganiga ishonch xosil qilib, signal berganidan so'ng o'yinchi maydonga qaytishi mumkin.

Qachonki o'yinchi birdaniga bir nechta qoida buzilishiga yo'l qo'ysa, uni muximrok (oqirroq) bo'lgan qoida buzilishi uchun jazolaydi.

Ogoxlantirishi yoki chiqarib yuborish bilan jazolanadigan qoida buzilishlariga yo'l qo'ygan o'yinchilarga nisbatan intizom choralarni qabul qiladi. U bunday choralarni tez qabul qilishga majbur emas, lekin to'p o'yindan chiqqan zaxotiy oq qabul qilishi keark.

O'zlarini tarbiyali, madaniyatli tutmagan jamoa rasmiy kishilarga nisbatan chora qabul qiladi va o'z ixtiyoriga ko'ra maydondan (texnik zonadan) chiqarib yuborishi mumkin.

Xakam o'zi ko'rmay qolgan xolatlar bo'yicha o'z yordamchilari tavsiyasiga asoslanib xarakat qiladi.

Begona shaxslar maydonda bqlmasliklarini ta'minlaydi.

Match vaqtinchalik tuxtatilgandan keyin uni yangilaydi.

Match davomida o'yinchilarga yoki jamoaning rasmiy shaxslariga

nisbatan qo'llanilgan intizom choralari va har xil matchdan oldin, match davomida yoki matchdan so'ng yuz bergan xolatlar bo'yicha tegishli tashkilotga bildirishnoma beradi. hakam qarori.

O'yinga bog'liq voqealar bo'yicha xakam qarori qat'iy xisoblanadi. hakam o'z qarorini faqat shunday xolatlarda o'zgartirishi mumkin, agar u qarorini xato ekanligini yoki yordamchilari tavsiyasi bilan tushunib etsa, lekin shu shart bilanki u xali o'yinni yangilamagan bo'lsa

XALQARO YIG'IN QARORI.

Hakam (yoki sharoitga qarab yordamchi yoki zaxiradagi xakam) fuqorolik javobgarligiga tortilmaydi:

har qanday o'yinchi rasmiy shaxs yoki tomoshabin tomonidan olingan jaroxat (uchun).

har qanday mulkka etkazilgan zarar uchun.

Matchni tashkil qilish, o'tkazish va boshqarishda zarur bo'lgan yoki o'yin qoidasi talablariga mos qabul qilingan qarorlar oqibatida yuzaga yoki yuz bergan har qanday klub, kompaniya, uyushma yoki tashkilotga etkazilgan har qanday zarar uchun.

Bularga kirishi mumkin :

Maydon xolatiga ko'ra yoki ob xavo sharoitiga ko'ra matchni utqazishga ijozat bersa bo'ladimi, yo'qmi.

Biron bir sababga ko'ra matchni to'xtatish to'qrisidagi qaror.

Match davomida foydalaniladigan uskuna yoki jixozlar xolati to'qrisida qaror, darvoza ustuni, tusini, burchak bayroqlari va to'pni qo'shgan holda .

Tomoshabinlar aralashuvi sababli yoki tomoshabinlar uchun ajratilgan zonada yuz bergan muammolar uchun matchni to'xtatish yoki to'xtatmaslik to'qrisidagi qaror.

Jaroxat olgan o'yinchi tibbiy yordam ko'rsatilishi uchun maydondan chiqishiga ruxsat berish uchun o'yinni to'xtatish yoki to'xtatmaslik to'qrisida qaror.

Jaroxat olgan o'yinchidan unga tibbiy yordam ko'rsatish uchun maydondan chiqishini so'rash yoki talab qilish to'qrisidagi qaror.

O'yinchiga ayrim kiyim yoki ekipirovka predmetlarini taqib yurishga ruxsat berish yoki ruxsat bermaslik to'qrisidagi qaror.

har qanday shaxslarga (jamoaning yoki o'yingox rasmiy kishilari, xavfsizlik hizmati vakillari, suratchi yoki boshqa ommaviy axborot vakillarini qo'shgan holda) to'qridan to'qri maydon yaqinida bo'lishlariga ruxsat berish yoki ruxsat bermaslik (uning majburiyatlari doirasida bo'lsa) to'qrisida qaror.

O'yin qoidasiga mos keluvchi yoki FIFA reglamenti yoki hoida shartlariga ko'ra uning vazifasiga kiruvchi boshqa har qanday qaror.

Zaxiradagi xakam tayinlanadigan musobaqa yoki turnirlarda, uning roli va majburiyati, halqaro yiqin tomonidan tasdiqlangan ko'rsatmaga mos kelishi kerak.

XAKAM YoRDAMChILARI.

Majburiyati.

Ikkita hakam yordamchisi tayinlanadi va ularning vazifasiga (hakam qaroriga bog'liq) signal berish kiradi:

qachonki to'p maydon chiziqidan tashqariga to'liq chiqsa.

qaysi jamoa burchak to'pi, darvozadan zarba yoki to'p tashlash xuquqiga ega.

qachon o'yinchi o'yindan tashqari xolatda bo'lganligi uchun jazolanadi.

qachonki o'yinchi almashtirish to'qrisida iltimos bulsa.

qakam ko'rish maydonidan tashqarisida yuz bergan intizomsiz xulk yoki boshqa har qanday xolatlar bo'yicha.

qachonki hoida buzilishi sodir etilganda bosh hakamdan ko'ra shu joyga hakam yordamchilari yaqin bo'lgan xolatlarda (qisman jarima maydonida yuz bergan qoida buzilishlari ham kiradi.)

Shunday hollarda ya'ni qachonki 11m jarima to'pi bajarilayotganda darvozabon to'pga zarba berilishidan oldin joyidan oldinga siljisa, to'p esa chiziqni kesib o'tsa.

Yordam.

Yordamchilar hakamga matchni o'yin qoidasiga mos o'tkazilishiga yordam beradilar. Yordamchilar 9,15 m masofasiga rioya qilishiga yordam berish uchun maydon doirasiga kirish mumkin.

Xakam o'z yordamchisini asoslanmagan aralashuv yoki qupol muomala holatlarida vazifasidan ozod qiladi va tegishli tashkilotga bildirishnoma beradi.

MATCH DAVOMIYLIGI.

O'yin vaqti.

O'yin 45 minutdan 2 taym davom etadi. (agar hakam va ikki jamoa vakillari boshqa variantni kelishmagan bo'lsa) har qanday o'yin vaqtini o'zgartirish to'g'risidagi kelishuvga (masalan yorug'likning etishmasligi sababli har qaysi taymning 40 minutgacha qisqartirilishi) o'yin boshlangunga qadar erishilgan bo'lishi kerak va bu holat musobaqa talablariga javob berishi kerak.

Taymlar oraliqidagi tanaffus.

O'yinchilar 2 taym oraliqida tanaffus olishlariga xaqlari bor. Taym oraliqidagi tanafus 15 minutdan oshmasligi kerak. Musobaqa tartibida taymlar oraliqidagi tanafus vaqti k'rsatilgan bo'lishi kerak. Taymlar orasidagi tanaffusning davomiyligi faqat hakamning roziligi bilan o'zgartirilishi mumkin.

Qushib berilgan vaqt.

Quyidagi xolatlarga ketgan vaqt ikki taymning har qaysisiga qo'shib beriladi.

Q'yinchilarni almashtirishga.

O'yinchining jaroxatini jiddiyligini aniqlashga.

Jaroxatlangan o'yinchilarga tibbiy yordam ko'rsatish uchun ularni maydon tashqarisiga olib chiqishga.

qasddan o'yin vaqtini chuzish

Boshqa har qanday xolatlarda. Qo'shib berilgan vaqtning davomiyligini faqat hakam aniqlaydi.

11- Metrlik to'p.

Har qaysi ikki taymning asosiy vaqtning oxirgi daqiqasida yoki qo'shib berilgan vaqtning oxirgi daqiqasida belgilangan 11 metrlik jarima to'pi uchun aloxida vaqt ajratiladi.

Oxirigacha o'ynalmagan match.

Agar musobaqa nizomida boshqacha holatlar bo'lmasa oxirigacha o'ynalmagan match qayta o'ynaladi.

O'yin boshlanishi va yangilanishi.

Dastlabki shartlar.

Match boshlanishidan oldin qur'a tashlash o'tkaziladi va jamoalardan biri darvozani tanlash huquqini oladi.

Qarshi jamoa matchda boshlanqich zarbani bajaradi.

Qur'a tashlash tufayli darvozani tanlagan jamoa, ikkinchi taymda boshlanqich zarbani bajaradi.

Matchni ikkinchi taymida jamoalar darvoza almashadilar.

Boshlang'ich zarba.

Boshlang'ich zarba bu o'yinni boshlash yoki o'yinni yangilash uchun qo'llaniladigan usuldur.

1.Match boshida.

2.Urilgan goldan so'ng.

3.Ikkinchi taym boshida.

Boshlang'ich zarbani bajarish qolatlari.

1.Hamma o'yinchilar o'z maydonida bo'lishlari kerak.

2.Boshlang'ich zarbani bajarish xuquqini qo'lga kirita olmagan jamoa o'yinchilari to'p o'yinga kiritilmaguncha to'pdan 9,15m masofa uzoqlikda turishlari kerak.

3.To'p qarakatsiz xolatda maydon markazida turadi.

4. Hakam signal beradi.

5. To'pga zarba berilib to'p oldinga xarakatlangandan so'ng to'p o'yinda qisoblanadi.

6. Boshlang'ich zarbani bajarigan o'yinchi to'p boshqa o'yinchiga tegmaguncha ikkinchi marta tegishga xaqqi yo'k.

Jamoalardan biri gol urgandan so'ng boshlang'ich zarba boshqa jamoa o'yinchisi tomonidan bajariladi.

Qoida buzilishi va jazo.

Agar boshlang'ich zarbani bajarigan o'yinchi to'pga boshqa bir o'yinchi tegmasidan oldin ikkinchi marta tegsa.

1. Qoida buzilgan joydan raqib jamoa o'yinchisiga erkin to'p tepish xuquqi beriladi.

har qanday boshlang'ich zarba bajarish tartibi buzilganda:

* boshlang'ich zarba qaytariladi.

Baqqli to'p.

«Baqqli to'p»- bu to'p o'yinda bo'lgan vaqtda o'yin qoidasida ko'zda tutilmagan holat buyicha vaqtinchalik tuxtatilgandan sung o'yinni yangilash usulidir.

Baqqli to'pni bajarish holati.

Hakam o'yinni to'xtatganda to'p qaerda bo'lsa o'sha joydan to'pni tashlab beradi. To'p erga tegishi bilan o'yin davom etiriladi.

Qoida buzilishi va jazo.

Baqqli to'p qayta o'ynaladi:

Agar o'yinchi to'p erga tegmasidan oldin tegsa.

Agar to'p erga tekkandan so'ng maydon tashqarisiga chiqib ketsa va bunda xech qaysi o'yinchi to'pga tegmagan bo'lsa.

Muqim holatlar.

Ximoyalanuvchi jamoa foydasiga uning darvoza maydoni chegarasida erkin yoki jarima to'pi belgilansa darvoza maydonining har qanday nuqtasidan bajariladi.

Xujum qiluvchi jamoa foydasiga belgilangan raqib jamoa darvoza maydoni chegarasidagi erkin to'p darvoza maydoni chiziqidan qoida buzilgan joyga yaqin nuqtada bajariladi.

Darvoza maydoni ichida vaqtinchalik tuxtatishdan sung o'yinni yangilash uchun qo'llaniladigan «bahsli to'p», darvoza chizig'iga parallel holatda darvoza maydoni chiziqida o'yin to'xtatilgan vaqtda to'p qaerda bo'lgan bo'lsa shu joy yaqinidagi nuqtadan o'ynaladi.

TO'P O'YINDA VA O'YINDAN TASHQARIDA.

To'p o'yindan tashqarida.

To'p o'yindan chiqqan xisoblanadi agar:

To'p erdan yoki xavo orqali darvoza chiziqidan yoki yon chiziqdan tuliq kesib o'tsa.

O'yin qakam tomonidan to'xtatilsa.

To'p o'yinda.

Qolgan hamma vaqtlarda to'p o'yinda xisoblanadi, quyidagi qolatlarni ham xisobga olgan xolda.

To'p darvoza ustuniga, tusiniga yoki burchakdagi bayroqqa tegib maydonga qaytsa.

To'p maydonda turgan qakamga yoki qakam yordamchisiga tegib qaytsa.

NATIJANI ANIQLASH.

Gol.

Agar to'p ikki ustun oralig'i va tusin ostida darvoza chizig'idan to'liq o'tsa va bunda gol urgan jamoa o'yin qoidasini buzmagani bo'lsa, darvozaga to'p urilgan xisoblanadi.

G'olib jamoa.

O'yin davomida eng ko'p to'p urgan jamoa qolib xisoblanadi.

Agar ikkala jamoada typlar nisbati teng bo'lsa yoki bitta ham to'p urilmagan bo'lsa bunday o'yin natijasi durang bo'ladi.

Musobaqa reglamenti.

Musobaqa tartibida agar match durang natija bilan tugasa qushimcha vaqt tayinlash yoki xalqaro yiqin tomonidan tasdiqlangan match qolibini aniqlash tartibi to'g'ridagi vaziyat ko'ra tutilishi mumkin.

O'YIN TASHQARI XOLAT.

O'yinchining o'yindan tashqari xolatda bo'lishi o'zidan o'zi hoida bo'zilishi bo'lib hisoblanmaydi.

O'yinchi o'yindan tashqari xolatda bo'ladi agar:

To'p va oxirgi raqib o'yinchisidan ko'ra raqib darvoza chizig'iga yaqin bulsa.

O'yinchi o'yindan tashqari xolatda bo'lmaydi agar:

U maydonning o'ziga tegishli qismida bo'lsa.

U raqib jamoaning oxirgi o'yinchisi bilan bir chiziqda bo'lsa yoki

U raqib jamoaning oxirgi 2 o'yinchisi bilan bir chiziqda bo'lsa.

Hoida buzilishi va jazo

O'yindan tashqari holatda turgan o'yinchi faqat shunday hollarda jazolanishi mumkin, agar to'pga tegish vaqtida yoki biror jamoadoshi to'pga zarba berayotgan vaqtda, u hakamning fikricha o'yin faoliyatiga aktiv ishtirok etayotgan bulsa, aniqrog'i:

O'yinga aralashsa yoki

raqibining o'ynashiga xalaqit bersa yoki

o'zining joylashgan vaziyatiga ko'ra ustunlikka ega bo'lsa.

Hoida buzilmaydi.

O'yindan tashqari xolat xisoblanmaydi agar o'yinchi to'g'ridan to'g'ri to'pni qabul qilsa:

Darvoza maydoni chiziqidan zarbadan yoki

Yon chiziqdan to'p o'yinga kiritilganda yoki

Burchak to'pi tepilganda.

Qoida buzilishi va jazo.

Har qanday o'yindan tashqari xolat qoidasi buzilganda hakam erkin to'p tayinlaydi va bu hoida buzilgan joydan raqib jamoa o'yinchisi tomonidan amalga oshiriladi.

QOIDA BUZILISHI VA INTIZOMSIZ O'YINCHILAR XULQI.

Qoida buzilishi, ta'qiqlangan usullarning qo'llanishi, tartibsiz o'yinchilar xulqi quyidagicha jazolanadi.

Jarima to'pi.

O'yinchi quyidagi 6 xolatdan birortasini amalga oshirsa va bunda hakam o'yinchining harakatini extiyotsizlik yoki o'ta jismoniy zo'ravonlik deb baxolasa jarima to'pga tepish xuquqi raqib jamoaga beriladi :

Raqibga oyok bilan zarba berish yoki zarba berishga harakat qilish.

Chalib yuborish yoki chalib yuborishga harakat qilishi.

Raqib ustiga sakrash.

Raqibga xujum qilishi.

Raqibga qo'l bilan zarba berish yoki zarba berishga urinish harakat qilish.

Raqibni itarish.

Jarima to'pini tepish xuquqi raqib jamoaga ham berilishi mumkin agar o'yinchi quyidagi 4 ta qoida buzilishiga yo'l qo'ysa.

Raqibdan t'pni olib qo'yishda, to'pga etib unga tegmasidan oldin raqibga tegsa.

Raqibni ushlab holish.

Raqibga tupurishi.

Qasddan qo'l bilan o'ynash (o'z jarima maydonida turgan darvozaabondan tashqari)

Jarima to'pi qoida buzilgan joydan bajariladi.

11 metrlik jarima to'pi.

11- metrlik jarima to'pi yuqorida ko'rsatilgan 10 ta qoida buzilishining har qaysisida tayinlanadi.

Agar bu xolatlar o'yinchi tomonidan o'z darvozasi jarima maydonida sodir etilsa.

Bunda to'pning qaerda bo'lishi xisobga olinmaydi, shu shart bilanki to'p o'yinda bo'lishi kerak.
Erkin to'p.
Erkin to'p tepish xuquqi raqib jamoaga beriladi agar darvozabon o'z jarima maydonida turib quyidagi 5 ta qoidadan birortasini buzsa.
To'pni tashlashdan oldin, qo'lida 6 sekunddan ortiq to'pni ushlab tursa.
To'pni tashlagandan so'ng, boshqa o'yinchi tegmasidan yana to'pni qo'l bilan ushlasa.
O'z jamoadoshi tomonidan ataylab oshirilgan to'pga qo'li bilan tegsa.
O'z jamoadoshi tomonidan yon chiziqdan tashlangan to'pni qabul qilishda to'g'ridan to'g'ri qo'li bilan tegsa.
Shunday xolatlarda erkin to'p tayinlanadi, agar o'yinchi qakam fikricha:
Qavfli o'ynasa.
Raqibning harakat qilishiga yo'l qo'ymasa.
Darvozabonning to'pni tashlashiga xalaqit qilsa.
Qoidada ko'rsatib o'tilmagan, boshqa har qanday qoida buzilishida, o'yin to'xtalib o'yinchiga ogohlantirish beriladi yoki maydondan chiqarib yuboriladi.
Erkin to'p qaerda qoida buzilgan bo'lsa o'sha joydan bajariladi.
Intizomni buzuvchilarga qo'llaniladigan xolatlar.
Ogohlantirish bilan jazolanadigan qoida buzishlar.
O'yinchi sariq kartochka olish bilan ogohlantirish oladi, agar quyidagi etti qoidaning birortasini buzsa.
Sportchiga xos b'ilmagan xatti harakatlar.
Hakam qaroriga namoyishkorona norozilik bildirish (s'yz bilan yoki ishora bilan).
O'yin qoidasini muntazam buzish.
O'yinni yangidan boshlashni cho'zish.
O'yinni burchakdan, jarima yoki erkin to'p bilan yangidan boshlashda talab qilingan masofaga rioya qilmasa.
Maydonga hakam ruxsatisiz chiqish yoki qaytish.
O'zboshimchalik bilan hakam ruxsatisiz maydondan ketish.
O'yindan chetlatish bilan jazolanadigan qoida buzishlar.
O'yinchi qizil kartochka ko'rsatish bilan o'yindan chetlatiladi. Agar quyidagi etti qoidaning birortasini buzsa.
O'yin qoidasining jiddiy buzilishi.
Zo'ravonlik, qupollik xatti harakatlari.
Raqibga yoki boshqa shaxsga tupirish.
Ataylab qo'l bilan o'ynab, raqibning gol urishiga xalaqit qilish yoki aniq gol urishi imkoniyatidan maxrum qilish. (bu o'z jarima maydonida turgan darvozabonga tegishli emas)

5. Erkin to'p jarima yoki 11metrlik zarba bilan jazolanadigan qoida buzish bilan darvozaga harakat qilayotgan raqibni aniq gol urish imkoniyatidan mahrum qilish.
Ranjitadigan haqoratli so'zlar yoki odob aqloqqa to'g'ri kelmaydigan ishoralar qilsa.
Bir match davomida 2ta ogohlantirish olsa
Maydondan chiqarilib yuborilgan o'yinchi maydon chegarasiga yaqin joylar va texnik zonalardan ham chiqib ketish kerak.qizil yoki sariq kartochka faqat o'yinchiga, zaxiradagi o'yinchiga yoki almashtirilgan o'yinchiga ko'rsatilishi mumkin.

XALQARO O'YIIN QARORI.

O'yinchining raqibga, sherigiga, hakamga, hakam yordamchisiga yoki boshqa har qanday shaxsga nisbatan uyin maydonida yoki maydon tashqarisida ogohlantirishga yoki chiqarib yuborilishiga olib keladigan hoida buzishi, yo'l qo'ygan hatti harakatlariga munosib jazolanadi.

Agar darvozabon qo'lining har qanday qismi to'pga tegsa u to'pni nazorat qilayotgan hisoblanadi. Darvozabon t'ypni nazorat qilishi deganda ataylab to'pni egallab olishi tushuniladi.

Agar darvozabon to'pni egallashda qo'lidan chiqarib yuborsa, maydondagi o'yinchilar to'p bilan o'ynashlari mumkin.

12 qoidaga ko'ra o'yinchi t'ypni o'z darvozaboniga kallasi, ko'kragi yoki tizzasi bilan berishi mumkin. Lekin o'yinchi qakam fikricha ataylab ustalik bilan xiyla ishlatib qoidani aylanib o'tmokchi bo'lsa (to'p o'yinda bo'lgan vaqtida) bu sportga xos bulmagan harakat hisoblanadi va o'yinchi sariq kartochka ko'rsatish bilan ogoxlantirish oladi va raqib jamoa hoida buzilgan joydan erkin to'p tepish xuquqini qo'lga kiritadi.

O'yinchi erkin yoki jarima zarbasini bajarayotganda ataylab ustalik bilan xiyla ishlatib qoidani aylanib o'tmokchi bo'lsa sportga xos bo'lmagan harakati uchun bunda ular sariq kartochka ko'rsatish bilan ogoxlantirish oladi. Zarba qaytariladi.

To'pni orqadan olib qo'yishda raqibning xavfsizligiga taxdid solinishi, jiddiy qoida buzilishi sifatida jazolanishi kerak.

Maydonda hakamni aldash uchun ishlatilgan har qanday muqambirlik ayyorlik sportchiga xos bo'lmagan hatti harakat sifatida jazolanadi.

JARIMA VA ERKIN ZARBALAR.

Zarba xillari.

Zarbalar jarima yoki erkin zarbaga bo'linadi.

Jarima zarbasida bo'lganidek xuddi shunday erkin zarbada ham to'p zarba bajarilayotganda harakatsiz qolatda bo'lishi kerak, zarbani bajarayotgan o'yinchi esa to'p boshqa o'yinchiga tegmaguncha ikkinchi marta to'pga tegishga qaqqiqi yo'q.

Jarima zarbasi.

Agar to'p jarima zarbasidan so'ng to'g'ridan to'g'ri, qarama qarshi jamoa darvozasiga tushsa, gol hisoblanadi.

Agar to'p jarima zarbasidan so'ng to'g'ridan-to'g'ri o'z darvozasiga tushsa qarama-qarshi jamoa burchak to'pini tepishni qo'lga kiritadilar.

Erkin zarba. (SIGNAL) -hakam qo'lini boshi tepasiga ko'targan xolda erkin zarba haqida signal beradi .U qo'lini shu holatda zarba bajarilib to'p biron bir o'yinchiga tegmaguncha yoki o'yindan chiqmaguncha ushlab turadi.

To'pning darvozaga tushishi.

To'p faqat shu holatda xisoblanishi mumkin, agar zarbadan so'ng va darvozaga tushishdan oldin boshqa o'yinchiga tegsa.

*Agar erkin zarbadan to'p to'f'ri qarama-qarshi jamoa darvozasiga tushsa, darvozadan zarba tayinlanadi.

*Agar erkin zarbadan to'p to'g'ridan – to'g'ri o'z darvozasiga tushsa qarshi jamoa burchak zarbasini bajarish xuquqini oladi.

Jarima va erkin zarba bajarilish joyi .

Jarima yoki erkin zarba jarima maydoni doirasida :

Ximoyalanuvchi jamoa tomonidan bajariladigan jarima yoki erkin zarba.

*Raqib jamoaning hamma o'yinchilari to'pdan kamida 9,15m (10 yard) masofada joylashadi.

*To'p o'yinga kirmaguncha raqib jamoaning hamma o'yinchilari jarima maydoni tashqarisida turadi.

*Qachonki to'p jarima maydonidan tashqariga chiqsa, to'p o'yinda xisoblanadi.

*Darvoza maydoni doirasida bajarilishi kerak bulgan jarima yoki erkin zarba uning har qaysi nuqtasida bajarilishi mumkin.

Xujumdagi jamoa tomonidan bajariladigan erkin zarba.

*Raqib jamoaning hamma o'yinchilari to'pdan kamida 9,15m (10 yard) masofada joylashadi.

*T'yp y'inda xisoblanadi qachonki to'pga zarba berilib, u harakatda bo'lsa.

*Darvoza maydonida bajarish uchun tayinlangan erkin zarba, darvoza chiziqiga parallel bo'lgan darvoza maydoni chiziqida hoida buzilgan joy yaqinida amalga oshiriladi.

Jarima maydoni tashqarisida bajariladigan jarima yoki erkin zarba.

*Raqib jamoaning hamma o'yinchilari to'p o'yinga kirmaguncha to'pdan 9,15 m masofa uzoqlikda joylashadi.

*To'p o'yinda hisoblanadi qachonki to'pga zarba berilib u harakatda bo'lsa.

*Jarima yoki erkin zarba qaerda hoida buzilgan bo'lsa o'sha joydan bajariladi .

Hoida buzilishi va jazo.

Agar jarima yoki erkin zarba bajarilayotganda raqiblardan biri to'pga ruxsat berilgan masofadan ko'ra yaqinroqda bo'lsa.

*Zarba qaytariladi.

Ximoyalayotgan jamoaning o'z jarima maydonida bajarayotgan jarima yoki erkin zarbasidan so'ng to'p to'g'ridan to'g'ri o'yinga kirmasa.

*Zarba qaytariladi.

Maydon o'yinchisi tomonidan (Darvozabon emas) bajariladigan jarima yoki erkin zarba

Agar to'p o'yinga kirgandan s'ng zarbani bajargan o'yinga to'pga boshqa biror o'yinchi tegmasdan oldin ikkinchi marotaba to'pga tegsa :(qo'li bg'n emas).

*Qarshi jamoa qoida buzilgan joydan erkin zarba bajarish huquqini qo'lga kiritadi.

Agar to'p o'yinga kirgandan so'ng zarbani bajargan o'yinchi to'pga boshqa o'yinchi tegmasidan oldin ataylab to'pni qo'li bilan o'ynasa .

*Qarshi jamoa qoida buzilgan joydan jarima zarbasini bajarish huquqini qo'lga kiritadi.

*Agar qoida buzilishi zarbani bajargan o'yinchi jamoasi jarima maydoni doirasida yuz bersa, 11m zarba tayinlanadi .

Darvozabon tomonidan bajariladigan jarima yoki erkin zarba.

*Agar, to'p o'yinga kirganidan so'ng darvozabon to'pga boshqa biror o'yinchi tegmasidan oldin (Qo'li bilan emas) qaytadan to'pga tegsa.

*qarshi jamoa qoida buzilgan joydan erkin zarba bajarish xuquqini qo'lga kiritadi .

Agar to'p o'yinga kirganidan so'ng darvozabon to'pga biror o'yinchi tegmasidan oldin ataylab to'pni qo'li bilan o'ynasa .

*Qarshi jamoa jarima zarbasini bajarish xuquqini oladi,agar hoida buzilishi shu darvozabon jarima maydoni tashqarisida yuz bergan bo'lsa, zarba hoida buzilgan joydan bajariladi .

*Qarshi jamoa jarima zarbasini bajarish xuquqini oladi,agar hoida buzilishi shu darvozabon jarima maydoni ichida yuz bersa,zarba qoida buzilgan joydan bajariladi

